
Verslag plenaire digitale vergadering COVM Volkel d.d. 14 april 2021

Aanwezig:

1	mevr. I. Cortenbach	lid/vz	Provincie Noord-Brabant
2	dhr. H.A.G. Hellegers	lid	Gemeente Uden
3	dhr. J.M. Wijdeven	lid	Omwonende gemeente Uden
4	dhr. D.A.C. Sölez	lid	Gemeente Cuijk
5	dhr. H. Bellemakers	lid	Gemeente Sint Anthonis
6	dhr. M.J.A. Tielemans	lid	Gemeente Boekel
7	dhr. P.J.H. Simons	lid	Provincie Limburg
8	dhr. H. Vereijken	lid	Gemeente Landerd
9	dhr. J.G.M. van den Boogaart	lid	Gemeente Mill & St. Hubert
10	dhr. H.G.W.M. van Rooijen	lid	Gemeente Meierijstad
11	dhr. M. van den Hoven	lid	Omwonende gemeente Mill en Sint Hubert
12	Itkol A.J.P. Hardenbol	lid	CLSK/Bur. Geluidshinder Zoning&Rapportering
13	kol I.M. Egmond	lid	Commandant vliegbasis Volkel
14	maj A.L.J. Bongers	ondersteuning vliegbasis	Communicatie vliegbasis Volkel
15	maj P.P. Sneepels	lid	Luchtverkeersleiding vliegbasis Volkel
16	mevr. T. Couwenberg	secretaris	BZK/Rijksvastgoedbedrijf
17	dhr. R. Broeren	ambtelijke ondersteuning	Provincie Noord-Brabant

Afwezig:

dhr. J.L.A. van den Boogaard	lid	Omwonende gemeente Boekel
dhr. R.T. Starrenburg	lid	Omwonende gemeente Gennep
dhr. J. Timmermans	lid	Omwonende gemeente Meierijstad
mevr. S. Schoonderbeek	lid	Gemeente Mook en Middelaar
dhr. R.T.M. Peperzak	lid	Gemeente Gennep
dhr. T.H.W.M. Lemmen	lid	Gemeente Grave
mevr. F. Dingemans	lid	BMF

Agenda

1. Opening
2. Mededelingen
3. Ingekomen/uitgegane stukken
4. Verslag plenaire vergadering d.d.14 oktober 2020
5. Mededeling Commandant vliegbasis Volkel
6. Klachtenoverzichten
7. Rapportage Vliegbaanregistratie 2020 (CLSK)
8. Jaarrapportage meldingen geluidshinder 2020 (CLSK)
9. Rapport Geluidbelasting rondom de vliegbasis Volkel 2020 (NLR)
10. S.v.z. Stuurgroep uitvoering motie geluidsmetnetten
11. Rondvraag
12. Sluiting

Secretariaat

postadres
postbus 16169
2500 BD Den Haag

telefoon
06 83003985

e-mail
tanja.couwenberg@rijksoverheid.nl

1. Opening

De voorzitter heet iedereen welkom.

2. Mededelingen

Wethouder Peters wordt vanaf heden vervangen door wethouder Lemmen van de gemeente Grave.

Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Schoonderbeek van de gemeente Mook en Middelaar.

3. Ingekomen/uitgegane stukken

Het ingekomen stuk onder 2 wordt behandeld bij agendapunt 6,
het ingekomen stuk onder 3 wordt behandeld bij agendapunt 7,
het ingekomen stuk onder 4 wordt behandeld bij agendapunt 8,
het ingekomen stuk onder 5 wordt behandeld bij agendapunt 9,
het ingekomen stuk onder 6 wordt behandeld bij agendapunt 10.

4. Verslag plenaire vergadering d.d. 14 oktober 2020

De heer Simons doet de suggestie om de op bladzijde 5 benoemde klachten niet notoir maar frequent te noemen.

De heer Tielemans is benieuwd naar de stand van zaken ten aanzien van het vinden van een andere meetlocatie in Boekel zoals op bladzijde 6 staat genoemd.

De heer Verstraten, tijdelijk voorzitter van de auditcommissie, geeft aan dat ze op zoek zijn naar andere locaties (o.a. aan de Volkelseweg) en dat er meerdere locaties worden bekeken om te bezien of er een geschikte locatie bij zit.

Actiepunt 1

Ltkol Hardenbol geeft aan dat men nog bezig met het actiepunt 'stikstof'; vliegbasis De Peel en Woensdrecht zijn eerst gestart, later dit jaar wordt naar Volkel gekeken. Zodra hij meer weet zal hij dit berichten via de secretaris.

Actiepunt 2

Ltkol Hardenbol heeft een concept kwartaalrapportage gemaakt voor alle COVM's. Na deze vergadering wordt het concept, nu alleen nog gevuld voor de vliegbasis Gilze-Rijen, toegestuurd met het verzoek daarop te reageren.

NADER secretaris: d.d. 21-4-2021 per e-mail toegestuurd aan de leden.

Het verslag wordt verder vastgesteld.

5. Mededeling Commandant vliegbasis Volkel

De nieuwe commandant van de vliegbasis Volkel, Kol Van Egmond, stelt zich voor. Hij was al aanwezig tijdens de vorige (digitale) vergadering, maar dat heeft misschien niet iedereen gezien.

Hij geeft aan dat naar aanleiding van de schriftelijk gemaakte opmerking door de heer Wijdeven bij de vorige vergadering* er deze week een gesprek heeft plaatsgevonden en hij wil de heer Wijdeven nogmaals bedanken voor zijn inbreng en het delen van zijn ervaringen.

Secretariaat

postadres
postbus 16169
2500 BD Den Haag

telefoon
06 83003985

e-mail
tanja.couwenberg@rijksoverheid.nl

“Door de coronacrisis werken we in ploegensystemen en vliegen we minder. Getraindheid blijft van groot belang waardoor we wel doorgaan met vliegen. Helaas is in november 2020 op het laatste moment de oefening in Italië niet doorgegaan. Hierdoor waren we zelf ook nog op de basis toen de F35's op bezoek waren en kunnen we helaas zien dat dit tot extra klachten heeft geleid ondanks de vooraankondigingen. Hopelijk gaan we in mei wel twee weken naar Portugal om deel te nemen aan een grote oefening.

De laatste twee weken van maart hebben we vergelijkbare activiteiten uitgevoerd ten opzichte van vorig jaar augustus, waar we toen veel klachten over hebben gekregen en we uitgebreid besproken hebben in de vergadering. We hebben hier echter nu wel actief over gecommuniceerd en het heeft aanzienlijk minder klachten opgeleverd. Medio volgend jaar komen de eerste F-35's aan; we merken dat er behoefte is aan informatie. We gaan kijken hoe we daar de komende tijd voorafgaand aan de komst van de F-35, via voorlichtingsmomenten informatie over kunnen verstrekken. Hierbij zijn we afhankelijk van de coronamaatregelen omdat we het graag fysiek willen laten plaatsvinden.”

*Zie 6. *Klachtenoverzichten* verslag vergadering 14-10-2020: “Ik wil pleiten voor een keer een overleg met de commandant van de basis om met elkaar eens te spreken over een andere manier van beantwoording en misschien tot hele kleine voorstellen te komen die bij kunnen dragen aan meer acceptatievermogen van de klagers.”

6. Klachtenoverzichten

Kol Van Egmond meldt dat de klachtenoverzichten gaan over de periode oktober tot en met maart waarbij in november een grote piek zichtbaar is. Dat kwam door de komst van de F-35. Zoals zojuist al aangegeven heeft men hier actief over gecommuniceerd en ging hun eigen training elders in deze periode niet door vanwege de coronamaatregelen. Door achterstand in vliegreuen konden ze de eigen trainingen niet uitstellen.

In de overige maanden, behalve in januari, zie je meer klachten dan in het vorige jaar. Dit is in het hele land zichtbaar en lijkt veroorzaakt door o.a. het vele thuiswerken waarbij mensen een andere beleving hebben van wat er gebeurt. Ze trainen niet anders dan andere jaren.

De heer Wijdeven zegt geschrokken te zijn van het aantal klachten en zoals al gezegd vooral het aantal klachten in november met de komst van de F-35. Hij ziet dat veel klachten op hetzelfde neerkomen, vindt dat iedereen die hinder ervaart een klacht mag indienen maar wellicht is het mogelijk om een splitsing aan te brengen in de serieuze klachten en de scheldpartijen waar de luchtmacht maar ook de COVM niets mee kan. Op die manier kan er beter worden ingegaan op de klachten en kunnen er misschien met kleine afspraken verbeteringen worden bereikt.

Kol Van Egmond reageert dat met alle klachten serieus wordt omgegaan en door zijn team wordt geprobeerd op alle klachten na te bellen. Er is ook een klager bij die in drie maanden tijd negentig keer heeft geklaagd en wil daarover niet in gesprek. Afspraken zoals het niet vliegen tijdens een begrafenis zijn er nog steeds en we staan ook open om te kijken naar mogelijkheden. De wens van de een levert vaak een probleem voor een ander en we zijn zelf ook gebonden aan werktijden. Het met elkaar in gesprek blijven zal zeker helpen om elkaar te begrijpen.

De heer Hellegers geeft aan ook geschrokken te zijn van het aantal klachten. Zoals gezegd denkt hij dat het zeker goed is om met elkaar hierover in gesprek te blijven. Als met de komst van de F-35 het aantal klachten zo hoog blijft, gaan we volgens hem een lastige periode tegemoet. Hij weet niet hoe je dat moet oplossen maar wil de commandant vragen om daar met zijn mensen echt goed over na te denken.

Secretariaat

postadres
postbus 16169
2500 BD Den Haag
telefoon
06 83003985
e-mail
tanja.couwenberg@rijksoverheid.nl

De heer Bellemakers vraagt zich af of, omdat de commandant eerder heeft gezegd dat er aanpassingen in de communicatie zijn doorgevoerd naar aanleiding van augustus vorig jaar, er in november met het niet doorgaan van de oefening in Italië ook nog extra (ten opzichte van de komst van de F-35) is gecommuniceerd gezien het hoge aantal klachten.

Kol Van Egmond reageert dat er niet actief is gecommuniceerd dat ze, bij nader inzien, 'thuis' zouden zijn, maar er was ook niet actief gecommuniceerd dat ze weg zouden gaan. Ze zien wel in de klachten terug dat de F-35 vaak als oorzaak wordt genoemd terwijl het in veel gevallen niet om de F-35 gaat. Hierbij is het niet duidelijk of de F-35 zelf of de extra aandacht voor de F-35 een motivatie is geweest om te klagen.

De heer Van Rooijen vraagt of het Luchthavenbesluit voor Eindhoven en de eventuele luchtruimherziening ook mogelijkheden biedt om anders te vliegen op Volkel.

Kol Van Egmond antwoordt dat hij de exacte gevolgen van het Luchthavenbesluit Eindhoven en de luchtruimherziening op het gebruik van Volkel niet direct kan inschatten maar hij kan wel zeggen dat de huidige ligging van de startbaan voor een groot deel bepaalt hoe de vluchtprofielen zijn in verband met het genereren van snelheid.

De heer Van den Hoven ziet ook het aantal klachten in Mill en achterliggende gemeenten toenemen, met name in de periode dat de F-35 vloog. Hij vraagt zich af of het niet een idee is om structureler met omwonenden in gesprek te gaan over het geluidsniveau. Wellicht bieden de genoemde voorlichtingssessies daar ook een mogelijkheid voor.

Kol Van Egmond bevestigt dat dat de intentie van de informatiesessies is.

De heer Tielemans komt terug op de cijfers. Het valt hem op dat in Boekel 2/3 van de klachten komt uit een periode van vier dagen in november, toen de F-35 vloog. Hij is bezorgd of dit een eenmalig of structureel effect zal zijn aangezien het een factor twintig meer klachten betreft.

Kol Van Egmond hoopt dat dit eenmalig was doordat er door de media-aandacht meer op gelet is. Het is inderdaad een zorgelijke constatering, vandaar ook dat ze de informatiesessies houden; ze moeten afwachten of de klachten in de toekomst blijven.

7. Rapportage Vliegbaanregistratie 2020 (CLSK)

De heer Wijdeven merkt op dat er een piloot is geweest die een andere route heeft gekozen en dat dat mogelijk ook heeft geleid tot extra klachten in augustus.

Ltkol Hardenbol geeft aan dat een paar keer per maand met de radargegevens wordt gecontroleerd of routes gevlogen zijn zoals dat zou moeten. Soms wordt er dan een afwijking geconstateerd, zoals in dit geval.

8. Jaarrapportage meldingen geluidshinder 2020 (CLSK)

De heer Simons geeft aan dat hij vanuit zijn functie enige ervaring heeft met dit soort rapportages over meldingen geluidshinder en hij probeert ze altijd te lezen met de bril op van een geïnteresseerde leek. In dat kader heeft hij twee vragen die hij niet uit de tekst kan opmaken. Hij leest dat er in totaal bij de luchtmacht 11.000 klachten zijn binnengekomen het afgelopen jaar en bij het Bureau Geluidshinder en Rapportage 5300 klachten. Maken de 5300 onderdeel uit van de 11.000 of moeten deze erbij opgeteld worden?

Ltkol Hardenbol reageert dat dit niet moet worden opgeteld. Er is een afspraak dat alles wat binnen het lokale verkeersleidinggebied van een vliegbasis aan klachten plaatsvindt ook apart wordt bijgehouden en afgehandeld door een vliegbasis. Alles daarbuiten (o.a. laagvlieggebieden en transitroutes) wordt geregistreerd door zijn bureau. Hij zal de tekst nogmaals nalezen en eventueel aanpassen.

Secretariaat

postadres
postbus 16169
2500 BD Den Haag

telefoon
06 83003985

e-mail
tanja.couwenberg@rijksoverheid.nl

De tweede vraag van de heer Simons gaat over de website 'Samen op de hoogte' waarop de klachten van luchthaven Eindhoven binnenkomen, dat zijn er 20.500. Is inzichtelijk hoeveel hiervan afkomstig is van de militaire luchtvaart dan wel burgerluchtvaart?

Ltkol Hardenbol geeft aan dat op de website deze klachten worden uitgesplitst. Alle klachten worden bijgehouden door een bureau dat valt onder Eindhoven Airport. Ze vermelden het wel in het rapport en geven er verder geen tekst en uitleg aan, maar verwijzen naar de website waarop heel veel informatie staat opgenomen.

De heer Wijdeven heeft een opmerking over bladzijde 4 bij 1.3 "verbetering van de analyse van het meldingssysteem" waarbij een derde is aangetrokken. Wie is die derde partij en wordt de COVM er ook nog bij betrokken om te komen tot een goed meldingssysteem?

Ltkol Hardenbol antwoordt dat de staatssecretaris na haar bezoek aan vliegbasis Gilze-Rijen vorig jaar het klachtensysteem en de klachten over het systeem graag wil laten onderzoeken door een onafhankelijke partij. Hiervoor is een onafhankelijk onderzoeksbureau aangesteld die het onderzoek in twee delen hebben geknipt. Het eerste deel betrof het onderzoek naar zijn bureau en de afhandeling door de vliegbasis Gilze-Rijen. Het tweede deel, wat recentelijk gestart is, gaat over hoe de omgeving van Gilze-Rijen kijkt naar het klachtensysteem. Zodra dit onderzoek gereed is gaan ze dit ook delen met de andere COVM's en zo nodig het huidige klachtensysteem aanpassen.

9. Rapport Geluidbelasting rondom de vliegbasis Volkel 2020 (NLR)

Ltkol Van Egmond licht het rapport toe. Het goede nieuws is dat ze binnen de wettelijke contour zijn gebleven. De belasting voor de omgeving is een klein beetje toegenomen ten opzichte van vorig jaar; dit komt o.a. doordat oefeningen niet in het buitenland hebben kunnen plaatsvinden. Hierdoor hebben vooral meer nachtrainingen vanaf Volkel plaatsgevonden en hiervoor geldt een nachtfactor.

De heer Wijdeven vraagt zich af als nu al de contourlijn zo dicht genaderd wordt hoe dat dan zal verlopen met de komst van de F-35. Hij neemt dit verder ter kennisgeving aan.

10. Stand van zaken Stuurgroep uitvoering motie geluidsmetnetten c.s.

De heer Verstraten, lid van de auditcommissie, meldt dat door corona er vertraging is opgelopen. De laatste weken zijn locaties bezocht om te kijken of de meetpunten kunnen voldoen. Er is ook contact geweest met bureau Caspar voor een training zodat ze meer zicht kunnen krijgen op de interpretatie van de cijfers. Hij merkt dat in de omgeving mensen geschrokken zijn van het geluid en is blij met de opmerking van de commandant over de voorlichting. Hij zou graag als auditcommissie nader kennis maken met de commandant en bekijken wat ze voor elkaar kunnen betekenen. Daarnaast gaan ze contact zoeken met de auditcommissie van Leeuwarden om ervaringen te delen.

11. Rondvraag

De heer Simons vraagt aan de voorzitter of zij voor de provincie een rol ziet voor communicatie over de komst van de F-35 of het creëren van draagvlak. De voorzitter reageert dat dit bij de vliegbasis zelf ligt en vanuit de rol als voorzitter hier zit om te controleren of de communicatie juist plaatsvindt.

De heer Tielemans geeft aan dat hij ambtelijk een bericht heeft ontvangen over reactivering van vliegveld De Peel. Wordt er in de toekomst over dit onderwerp gesproken in deze COVM?

Secretariaat

postadres
postbus 16169
2500 BD Den Haag
telefoon
06 83003985
e-mail
tanja.couwenberg@rijksoverheid.nl

Ltkol Hardenbol reageert dat er een COVM De Peel is opgericht om daar te spreken over de reactivering van de vliegbasis. Als deze COVM er hierover wil praten dan kan dat, maar voor de directe omgeving is er een eigen COVM opgericht.

De heer Wijdeven meldt dat er mensen zijn die het geluid opnemen met een mobiele telefoon. Dat verschilt van het opnemen van geluid door het geluidmeetnet. Hij heeft begrepen van het NLR dat er binnenkort een rapport uitkomt, gericht op de civiele luchtvaart, die wellicht meer duidelijkheid geeft over dit verschil.

Ltkol Hardenbol antwoordt dat het ministerie van I&W bezig is met het dossier PAMV (Programmatische Aanpak Meten Vliegtuiggeluid) waarbij de werelden van het meten en berekenen over elkaar heen worden gelegd om te zien welke verschillen zichtbaar zijn. Defensie kijkt wel mee maar neemt niet deel aan dit traject. Zij richt zich op wat gemeten wordt met het geluidmeetnet; het voldoet aan hoge eisen en men mag ervan uitgaan dat wat daar gemeten wordt op die plek hoorbaar is. Het is ook aan de auditcommissie om hun achterban hierover te informeren.

Als er een website is van het ministerie van I&W waarop dit dossier is te volgen dan zal hij dat laten weten via de secretaris.

De heer Van den Hoven vraagt zich met het oog op de samenvoeging van gemeenten van het Land van Cuijk af wat dat betekent voor de burgerafvaardiging voor deze gemeenten en merkt daarnaast op dat na samenvoeging het Land van Cuijk grenst aan Venray waar vliegbasis De Peel in ligt.

De voorzitter stelt voor dat de secretaris dit opzoekt en hierover direct contact opneemt met de heer Van den Hoven.

12. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering en spreekt de hoop uit dat we de volgende keer weer fysiek bij elkaar kunnen komen.

De volgende vergadering vindt plaats op 13 oktober te Boekel.

Secretariaat

postadres
postbus 16169
2500 BD Den Haag

telefoon
06 83003985

e-mail
tanja.couwenberg@rijksoverheid.nl

Actiepuntenlijst n.a.v. plenaire vergadering d.d. 14 april 2021

Actie- punt	Vergadering	Agenda	Actie	Actienemer	Afge- daan
1	9-10-2019 14-10-2020 14-04-2021	11 4 4	Uitzoeken huidige situatie stikstof vliegbasis Volkel → planning aanvraag van de vergunning Wet Natuurbescherming voor de vliegbasis Volkel	CLSK	
2	14-10-2020	6	Bekijken mogelijkheden halfjaarlijkse weergave van klachten in kaartvorm	CLSK	X
3	14-4-2021	11	Website I&W voor volgen dossier PAMV?	CLSK	
4	14-4-2021	11	Gevolgen burgerafvaardiging bij samenvoeging gemeenten?	Secr.	X

CONCEPT

Secretariaat

postadres
postbus 16169
2500 BD Den Haag
telefoon
06 83003985

e-mail
tanja.couwenberg@rijksoverheid.nl